

Utdrag ur Unescos hemsida:

Den immateriella kulturarvskonventionen och NGOernas roll

Frivilligorganisationer, experter, kunskapscentra och forskningsinstitut

Frivilligorganisationer, experter, kunskapscentra och forskningsinstitut spelar en avgörande roll när det gäller tryggheten av olika immateriella kulturarv såväl internationellt som nationellt. I konventionens operativa direktiv, tredje kapitlet, anges att medlemsstaterna ska säkerställa att samhällen, grupper och individer (dvs. kulturarvsbärarna själva) deltar i processen. Civilsamhället ska även engageras när det gäller konventionens genomförande på nationell och internationell nivå.

NGOerna och 2003 års konvention

Genom att icke-statliga organisationer (NGOer) ofta har goda förutsättningar för att etablera kontakt med kulturbärarna uppmuntras dessa att engagera sig i frågor som rör det immateriella kulturarvet. Det gäller särskilt identifiering och fastställande av åtgärder för att trygga/vidareföra immateriella kulturarv.

På internationell nivå uppmannas de NGOer som redan ackrediterats att bistå kommittén med rådgivning. Vid generalförsamlingens tredje session beviljades ackreditering av nära 100 icke-statliga organisationer (NGOer). Icke-statliga organisationer som är verksamma inom det immateriella kulturarvsfältet är välkomna att ansöka om ackreditering, särskilt organisationer som är verksamma i utvecklingsländer.

Experter, kunskapscentra och forskningsinstitut

Konventionsstaterna uppmuntras att skapa mekanismer för samordning och därigenom förbättra förutsättningarna för att samhällen, grupper och, i vissa fall individer, ska kunna delta i konventionsarbetet. Det gäller även experter, olika kunskapscentra och forskningsinstitut. I synnerhet gäller detta vid: identifiering och definition av immateriella kulturarv, utformande av förteckningar, genomförande av program, projekt och aktiviteter och/eller beredning av nomineringar av element till den immateriella kulturarvskonventionens båda listor.

Medlemsstaterna uppmannas också att upprätta och regelbundet uppdatera en förteckning över aktörer som kan genomföra "vetenskapliga, tekniska och konstnärliga studier... för att effektivt trygga det immateriella kulturarvet" (artikel 13 c).

Det rådgivande organet

På försök har den mellanstatliga kommittén beslutat tillsätta ett rådgivande organ sammansatt av sex ackrediterade icke-statliga organisationer samt sex oberoende experter. Detta utfärdar bland annat rekommendationer vid nomineringar och sänder dem därefter vidare till kommittén för beslut.

Det rådgivande organet bistår i kommittén i frågor som rör:

- nomineringar till listan för kulturarv i omedelbart behov av tryggnad,
- förslag till Register of Best Safeguarding Practices,
- begäran om internationellt bistånd på belopp över 25 000 US\$.¹

Ackreditering av icke – statliga organisationer som ska bistå kommittén med rådgivning

Icke – statliga organisationer (NGOer) som uppfyller de kriterier som anges i paragraf 91 i konventionens operativa direktiv kan lämna in en ansökan om ackreditering för att bistå kommittén med rådgivning.

Icke – statliga organisationer (NGOer) ska först ta del av informationen i paragraf 97 i de operativa direktiven och använda ett standardformulär (ICH-09). Ansökningar måste göras på engelska eller franska, som är kommitténs arbetspråk. Ansökan om ackreditering kan lämnas när som helst under året. <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00192>

¹ <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00329>

Basic Texts of the 2003 Convention for Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage - 2012 Edition – Operational Directives for the implementation of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

III.2 Icke-statliga organisationer och konventionen

III.2.1 Ackrediterade icke-statliga organisationers deltagande på nationell nivå

90. Konventionsstaterna ska, i enlighet med artikel 11 (b) i konventionen, engagera relevanta icke-statliga organisationer i genomförandet av konventionen, bland annat i arbetet med att identifiera och definiera immateriella kulturarv och andra lämpliga tryggnadsåtgärder, genom etablerade samarbeten med och samordning av aktörer som är involverade i genomförandet.

III.2.2 Deltagande av ackrediterade icke-statliga organisationer

Kriterier för ackreditering av icke-statliga organisationer

91. Icke-statliga organisationer ska:

(a) inneha bevisad kompetens, kunskaper och erfarenhet av tryggnadsåtgärder (enligt definitionen i artikel 2.3 i konventionen) av immateriella kulturarv inom en eller flera specifika domäner;

(b) ha lokal, nationell, regional eller internationell förankring;

(c) ha mål som överensstämmer med andan i konventionen och, i förekommande fall, stadgar eller regler som överensstämmer med dess kriterium;

(d) samarbeta i en anda av ömsesidig respekt med samhällen, grupper, och, i förekommande fall, individer som skapar, praktiserar och vidareför det immateriella kulturarvet;

(e) ha operativ kapacitet, inklusive:

i. ett regelbundet aktivt medlemskap, som bildar en gemenskap sammanlänkad av viljan att fullfölja de mål som fastställts;

ii. en förankrad hemvist och en erkänd juridisk person i enlighet med nationell lagstiftning;

iii. ha verkat och genomfört relevanta åtgärder/aktiviteter under minst fyra år innan ansökan om ackreditering granskas.

Former för och godkännande av ackreditering

92. Kommittén ger sekretariatet i uppgift att ta emot ansökningar från icke-statliga organisationer. Därefter lägger sekretariatet fram en rekommendation om att antingen bevilja eller avslå en ansökan om ackreditering.

93. Kommittén presenterar därefter rekommendationen för generalförsamlingen (GA) som fattar ett slutgiltigt beslut, i enlighet med artikel 9 i konventionen. Kommittén ska, genom att ta emot och pröva ansökningar, ta vederbörlig hänsyn till principen om en rättvis geografisk representation utifrån den information som delgivits av sekretariatet. Ackrediterade icke-statliga organisationer ska följa tillämpliga nationella och internationella juridiska och etiska normer.

94. Kommittén utvärderar den rådgivande organisationens bidrag och engagemang samt sitt eget samarbete med organisationen vart fjärde år efter ackreditering, med hänsyn tagen till eventuella synpunkter på utvärderingen.

95. Om kommittén anser det nödvändigt kan beslut om att avbryta ett ingånget avtal fattas vid tiden för granskningen. Om omständigheterna så kräver, kan avtalet med den berörda organisationen förlängas tills beslut om utträde fattats.

Rådgivande funktioner

96. Ackrediterade icke-statliga organisationer vilka enligt artikel 9.1 i konventionen är rådgivande organ, kan uppmanas att bistå kommittén med rådgivning, bland annat i form av utvärderingsrapporter som används som underlag för:

- (a) nominering av element till listan för immateriella kulturarv i omedelbart behov av tryggnad;
- (b) program, projekt och aktiviteter som nämns i artikel 18 i konventionen;
- (c) ansökningar om internationellt stöd;
- (d) utvärdering av effekten av tryggandeinsatser/planer för element inskrivna på listan för immateriella kulturarv i omedelbart behov av tryggnad.

Förfarande vid ackreditering

97. En icke-statlig organisation som tänker skicka in en begäran om ackreditering för att bli rådgivande organ ska lämna följande information till sekretariatet:

- (a) en beskrivning av organisationen, inklusive dess fullständiga officiella namn;
- (b) dess huvudmål;
- (c) fullständig adress;

- (d) dag då den grundades eller verksamhetens ungefärliga varaktighet;
- (e) land/länder där organisationen är verksam;
- (f) dokumentation som visar att organisationen innehar operativ kapacitet, inklusive bevis för:
 - (i) ett regelbundet aktivt medlemskap, som bildar en gemenskap kännetecknad av en fri vilja att fullfölja de mål som fastställts;
 - (ii) en etablerad hemvist och en erkänd juridisk form förenlig med inhemsk lagstiftning;
 - (iii) att ha inrättats och genomfört tillbörlig verksamhet under minst fyra år innan en ansökan om ackreditering lämnas in;
- (g) bedriva verksamhet som syftar till att trygga det immateriella kulturarvet;
- (h) en beskrivning av den erfarenhet som organisationen har av etablerade samarbeten med gemenskaper, grupper och utövare.

98. Ansökan om ackreditering ska utarbetas med hjälp av blankett ICH-09 (<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00184>).

Det är av stor vikt att endast den information som efterfrågas fyll i! Förfrågningar tas emot av sekretariatet minst fyra månader innan kommittén har sin ordinarie stämma.

99. Sekretariatet registrerar inkomna ansökningar och upprättar en förteckning över de icke-statliga organisationer som ackrediterats.

ANSÖKAN OM ACKREDITERING AV EN ICKE-STATLIG ORGANISATION INSTRUKTIONER FÖR IFYLLNAD AV BLANKETT ICH-09

Vänligen läs instruktionerna nedan. Ansökningar som inte uppfyller kraven behandlas inte!

A. Översikt över ansökningsprocessen

1. Icke-statliga organisationer (NGOer) som uppfyller kriterierna för ackreditering som anges i punkt 91 i operativa direktiven kan lämna in en ansökan om ackreditering för att ge rådgivning till kommittén. De operativa direktiven kan laddas ner från konventionens webbplats på: <http://www.unesco.org/culture/ich/en/directives/>.

Kommittén kommer att lämna en rekommendation till generalförsamlingen om ackreditering av de organisationer som uppfyller kriterierna. Generalförsamlingen (GA) fattar därefter beslut om vilka icke-statliga organisationer som ska ackrediteras.

2. Ansökan om ackreditering kan lämnas till sekretariatet när som helst under året. Icke-statliga organisationer som önskar få sina ansökningar behandlade av kommittén vid dess åttonde sammanträde i Baku, Azerbajdzjan, i december 2013 bör lämna in sina ansökningar så snart som möjligt, dock helst **före 31 maj 2013**.

3. Icke-statliga organisationer ska använda ett standarddokument (blankett ICH-09) för att lämna in en ansökan. Ansökan ska lämnas på engelska eller franska som är kommitténs arbetsspråk. En undertecknad kopia i original i form av en brevöversändelse ska sändas till:

UNESCO Intangible Heritage Section
1, rue Miollis
75732 Paris Cedex 15
France
Tel: +33 (0) 1 45 68 42 75
E-mail: ICH-NGO@unesco.org

Ansökan ska även sändas i elektronisk form på CD-ROM eller via Internet om och när detta är möjligt. Ansökan ska utformas i rtf- eller doc-format, med en teckenstorlek 10 eller större (exempelvis Arial 11). Dekorativa typsnitt och specialtecken bör undvikas. Bifogade bilagor ska vara vidimerade/styrkta för att uppfylla kriteriet E för ackreditering (punkt 8 i ansökan). Dessa kan bifogas som fotokopior, dock helst som skannade bilder sparade i PDF eller jpg-format. Signerade kopior ska bifogas i A4-format eller på brevpapper i form av lösblad, alltså inte i en bunden volym.

4. Icke-statliga organisationer ska tillhandahålla erforderlig information och därigenom skapa gynnsamma förutsättningar för kommittén. Fullmakter eller följebrev anses inte erforderliga vid granskningen och ska därför inte bifogas. Böcker, CD-skivor, DVD-skivor eller liknande material kan inte beaktas och ska inte bifogas.

B. Mottagande och behandling av en ansökan

5. När en ansökan inkommit, registreras den av sekretariatet som bekräftar att den mottagits och kontrollerar att uppgifterna är fullständigt ifyllda. Vid behov av komplettering ska sekretariatet underrätta den sökande organisationen innan ansökningsprocessen slutförs.

6. Ansökningar om ackreditering som tas emot **före 31 maj 2013** granskas av kommittén vid dess åttonde sammanträde i december 2013. Ackreditering är en pågående process, och kommittén kommer att granska ansökningar om ackreditering under sina årliga sessioner, som vanligtvis äger rum i november/december. Generalförsamlingen (GA) fattar beslut om ackreditering under sina sessioner (juni 2014, juni 2016 och så vidare).

7. Såväl en ansökan om ackreditering som kommitténs beslut anses vara allmän handling från och med att beslutet fattats. Fram till dess betraktas handlingarna som konfidentiella enligt Unescos policy för hantering av arkivhandlingar och de regler som styr utomstående personers åtkomst till Unescos arkiv.

C. Ansökningsformuläret och förtydligande uppgifter

Ansökningsformuläret är utformat med hänsyn till att kommittén ska erhålla all erforderlig information om den sökande organisationen med hänsyn till paragraf 91 i de operativa direktiven:

Icke-statliga organisationer ska:

(a) inneha bevisad kompetens, kunnande och erfarenhet av trygghet (enligt definitionen i artikel 2.3 i konventionen) av immateriella kulturarv inom en eller flera specifika domäner;

(b) ha en lokal, nationell, regional eller internationell förankring;

(c) verka utifrån ett mål som överensstämmer med andan i konventionen och, i förekommande fall, stadgar eller regler som överensstämmer med dess kriterium;

(d) samarbeta i en anda av ömsesidig respekt med samhällen, grupper, och, i förekommande fall, individer som skapar, praktiserar och vidareför det immateriella kulturarvet;

(e) ha operativ kapacitet, inklusive:

i. ett regelbundet aktivt medlemskap, som bildar en gemenskap sammanlänkad av viljan att fullfölja de mål som fastställts;

ii. en förankrad hemvist och en erkänd juridisk person förenligt med inhemsk lagstiftning;

iii. ha verkat och genomfört lämpliga åtgärder/aktiviteter under minst fyra år innan ansökan om ackreditering granskas.

NGOer som ansöker om ackreditering ska även göra sig förtrogna med de villkor och förfaranden för ackreditering som anges i paragraferna 92-99 i de operativa direktiven,

särskilt de förfaranden och dokumentationskrav som beskrivs i paragraf 97.

Annex

In order to ensure that your request appropriately follows instructions for completing Form ICH-09, please go through the check list below prior to submitting it.

General

1. Does the request concern an NGO accreditation request to provide advisory services to the Committee?
2. Is the request prepared using the most recent version of the standard ICH-09 form available on: <http://www.unesco.org/culture/ich/en/forms?>
3. Does the request conclude with the original signature of the official empowered to sign it on behalf of the organization?
4. Is the request prepared in English and/or French?
5. Are all sections of the request form filled in, respecting the word counts indicated in each section?
6. Is the request prepared using a font size of 10 or larger (ideally Arial size 11 font), if your system so allows, and avoiding decorative fonts?
7. Are supporting documents to satisfy Criterion E (item 8.a, 8.b and 8.c of the form) submitted as photocopies, preferably as scanned images saved in .pdf, .jpg or .tif format?
8. Does the request include only the information requested in the form?
9. Does the request include all information that is needed for the Committee's review, provided as briefly as possible?
10. Is the original signed request presented on A4 or letter-size paper, and prepared in a loose-leaf and one-sided format (not in a bound volume)?
11. Is the original signed request ready to be sent to the UNESCO Intangible Cultural Heritage Section by postal mail?
12. Is the electronic format of the request prepared in standard .rtf, or .doc format and ready to be submitted by e-mail to ICH-NGO@unesco.org or on CD-ROM?

Sammandrag av NGOernas forum Paris 2 december 2012

De ackrediterade NGOerna organiserade ett gemensamt forum den 2 december 2012 i Paris, i anslutning till det sjunde kommittémötet (3—7 december 2012). Ett symposium om utövarnas/kulturbärarnas delaktighet i konventionsarbetet hölls med syfte att analysera hur olika gemenskaper deltagit i de olika aktiviteter som anordnats rörande konventionen. Det gäller till exempel NGOernas programverksamhet, förteckningsarbetet, förslag till nomineringar men även aktiviteter på nationell nivå. Under mötet diskuterades även NGOernas roll under det kommande kommittémötet (7COM). Nära femtio representanter från hela världen deltog i mötet.

Under mötet gavs en resumé av den betydelse som NGOerna har vad gäller genomförandet av den immateriella kulturarvskonventionen, särskilt vad gäller artikel 9 och artikel 11b, samt den centrala roll som tilldelas dessa enligt kapitel III.2 i de operativa direktiven och vilken framgår av medlemsstaternas periodiska rapportering. Mötet noterade de viktiga funktioner som NGOerna haft vad gäller genomförandet av den immateriella kulturarvskonventionen på olika nivåer (sammhällelig/lokal, nationell och internationell).

Under mötet uppmanades samtliga NGOer att särskilt uppmärksamma att de som intressenter och förmedlare innehar en bred kompetens och erfarenhet när det gäller att omsätta konventionens innehåll, anda och mål. De har även stora möjligheter att aktivera, medla och föra samman olika aktörer och bidrar därmed till att lösa en mängd olika utmaningar i det pågående konventionsarbetet.

Under mötet poängterades att ackreditering av NGOer utan tvekan stimulerar tryggheten av olika immateriella kulturarv genom att det bidrar till förbättrad kapacitet och stärker NGOernas nätverk på internationell nivå. Ackreditering har även bidragit till att öka kapaciteten vad gäller trygghet/vidareförande och underlättat anpassningen av NGOernas grundsyn och metodik till internationella standarder. Det gäller särskilt organisationer i utvecklingsländer.

Därför rekommenderar NGOernas FORUM att den mellanstatliga kommittén (IGC):

- ytterligare beaktar NGOernas vilja att bidra till att stärka olika kulturella gemenskapers medverkan vad gäller genomförandet av 2003 års konvention;
- uppmärksammar det stöd och den sakkunskap som NGOerna kan bidra med vad gäller nationella och internationella processer samt insatser för att stärka och trygga immateriella kulturarv;
- tar ökad hänsyn till NGOernas grundläggande roll dels vad gäller kulturförmedling och kunskapsspridning, dels vad gäller det immateriella kulturarvets representation och integrering i samhället;
- utforskar möjligheten att på multilateral nivå utöka de ackrediterade organisationerna rådgivande funktioner;

Institutet för språk och folkminnen

- erkänner att ackrediterade NGOer spelar en viktig roll som aktörer i genomförandet av konventionen, en roll som vida överstiger de begränsade möjligheter som nu finns när det gäller att agera som rådgivare till kommittén, och att de därför aktivt ska delta vid en eventuell översyn av kriterierna för ackreditering;
- överväger att införa en regelbunden rapportering från NGOerna till kommitténs ledamöter som ska betraktas som ett komplement till medlemsstaternas periodiska rapportering. Detta är för övrigt en vanligt förekommande praxis även inom andra FN-organ och konventioner (NGO statement ICH-7.COM).

Avslutningsvis fastslogs att NGOer även fortsättningsvis kan bistå och understödja den mellanstatliga kommittén (IGC) i dess arbete.²

² <http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?lg=en&pg=00422>